

E. B. P. Kas	925.75
Inwendige Zending, Classicale Kas	421.40
Inwendige Zending, Algemeene Kas	415.00
Kerkhuip Fonds	100.00
National Christian Association	60.00
Christian School Building Fund	30.00
Christian School	1,000.00
Country Christian School	300.00
Schoolstrijd	159.70
Afbetaald op de Gemeentelijke Schuld	1,000.00
Totaal	19,394.57

De cijfers staan hier natuurlijk uitgedrukt in dollars.

Men ziet, hier is half Hollandsch en half Engelsch gebruikt. Soms zelfs onder één hoofd.

Een volgend maal hopen we het een en ander toe te lichten.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Niet wankelen.

Omdat Hij aan mijne rechterhand is zal ik niet wankelen. Daarom is mijn hart verblijft en mijn eer verhoogt zich. Ook zal mijn vleesch zeker wonen. Want Gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten. Gij zult niet toestaan dat uw Heiland de verderving zie. Psalm 16:8-10.

Dit beeld is ontleend aan de verhouding van den oosterschen zaakwaarnemer of advocaat tot zijn cliënt.

De eerste stond aan de rechterhand des laatste, voortdurend gereed hem te helpen, hem met raad en daad te dienen. Wie dus een betrouwbaar pleitbezorger had, wist dat hij niet „wankelen” zou.

In veel hooger en heiliger zin geldt dit voor den geloovige, die den Heere, zijn getrouwen Raadsman en Redder, aan zijn rechterhand heeft, gereed zijn zaak te beslechten en hem te verlossen. Dat wist David en het was hem tot grooten troost. Doch op volkomen wijze geldt dit van Davids grooten Zoon, den Middelaar Gods en der menschen.

Hier komt het Messiaansche karakter van dit schoone geloofslied aan den dag.

Daarom betuigt Petrus in zijn Pinksterrede, dat David van Christus zeide: „Ik zag den Heere altijd voor mij, want Hij is aan mijn rechterhand, opdat ik niet bewogen worde”.

David, wetende, dat de Heere aan zijn rechterhand is, verheugde zich met een onuitspreklijke vreugde.

Zijn hart is verblijft, en ook zijn „eer” verhoogt zich. Met „eer” bedoelt hij hier zijn ziel, die, naar Gods beeld geschapen, draagster is van Diens heerlijkheid. Hart en eer vormen dus samen zijn diepste innerlijk, de geestelijke kern zijns wezens. Ook dit is schoon vervuld in Christus, die zich in den geest verheugde in de gemeenschap zijns Vaders en, om de vreugde, die hem voorgesteld was, het kruis heeft gedragen en de schande veracht. Uit Zijne volheid ontvangen ook de geloovigen soms zulk een inblik in de genade Gods, dat zij zich sterk verblijden in het heil des Heeren.

Deze hoop heeft ook haar betekenis voor het lichaam.

De dichter weet, dat hij sterven moet, maar hij leeft toch in de stellige verwachting en het vaste vertrouwen, dat krankheid noch kruis, ziekte noch dood hem scheiden kan van zijn God, die hem bijstaat en voor hem zorgt, zoodat ook zijn vleesch zeker zal wonen. Hier vooral is de zingende David profet van den zaligmakenden Borg, Wiens vleesch zeker wonen zou in het graf wij hij door lijden en dood heen deel ontvangen zou aan de eeuwige heerlijkheid. Maar ook de eenvoudigste christen, die door levend geloof aan zijn Zaligmaker verbonden is, mag roemen, dat hij diens eigendom is met lichaam en ziel.

Ook het doodenrijk zal van dien Levensvorst niet kunnen scheiden.

„Want Gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten” — zoo gaat de zanger met hooger klimmende bezieling verder, nu niet meer over, maar tot zijn God sprekende.

Allereerst ligt hierin de wetenschap, dat de Heere zijn leven nog verlengen zal, hem aan het graf nog niet prijsgeven, maar hem het beloofde zaad zal doen zien. Want dat zaad moest nog uit hem voortkomen om in eeuwigheid te heerschen voor Gods aangezicht. Maar voorts ligt er toch de troostende gedachte in dat zijn God ook in de donkere diepte des doods, waarin hij straks neerdalen moet, bij hem blijven en hem van de verschrikking van het graf verlossen zal.

Zag ook dit weer bijzonder op Christus, in sterkere mate geldt dit ten opzichte wat er bijgevoegd wordt: „Gij zult niet toelaten, dat uw Heilige de verderving zie”. Dit kan niet meer rechtstreeks op David doelen. Want al mocht het hem, Gods gunstgenoot, uit doodsgevaar gered, tot troost zijn, dat zelfs in dood en graf zijn Heere hem niet verlaten zou — dat alles neemt niet weg, dat ook deze groote in Israël, toen zijn ure kwam, een prooi geworden is van den koning der verschrikking. In den engeren zin des woords heeft deze heilige dus wel verderving gezien, want zijn lichaam is in het verslindende graf tot stof weergekeerd.

Hier stijgt het lied van den gewijden zanger in profetische vlucht hoog boven Davids eigen verwachting uit. Daarom zegt Petrus, dat de patriarch dit aldus gesproken heeft van Christus’ opstanding, dat Zijn ziel niet is verlaten in de hel, noch Zijn vleesch verderving heeft gezien. In den Messias heeft de Heere dus dit profetisch woord vervuld, en het in zijn volheid doen uitkomen.

Maar, omdat Christus dood en graf heeft overwonnen mag de rijke, diepe zin van dit woord ook de ziel van al Gods gunstgenooten bij ’t gezicht op den dood verkwikken.

In dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, die ons heeft liefgehad.

M.

KERKELIJK LEVEN.

Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraald?

NIX.

Sinds de Synode van 1917, waarop de zaak ter sprake kwam, is er veel veranderd.

Een groot deel van het voorbereidende werk, dat daar noodig werd geacht, is thans geleverd.

Het tekstonderzoek is thans op een rustpunt gekomen.

Andere vertalingen dreigen ook in onze kringen de Statenvertaling te verdringen.

Voorbeelden ter vergelijking van de Stv. (= Statenvertaling) met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

1. Uit de Psalmen. 2. Uit Jesaja. 3. Uit Jeremia. 4. Uit de Klaagliederen. 5. Uit Habakuk. 6. Uit Nahum. 7. Uit 1 Konink. 8. Uit Mattheus.

Wat in ons vorig artikel met kapitale letters was gedrukt, was bedoeld als kursief gedrukt en moest weergegeven, wat door de Stv. (= Statenvertaling) is ingelast.

Daar echter deze wijze van drukken een verkeerd indruk kan wekken, zullen wij voortaan de inlissingen, evenals men dat in oude bijbels vindt, tusschen vierkante haakjes plaatsen.

Wij komen nu tot de drie brieven, welke door Prof. Greijdanus voor de „Korte Verklaring” zijn bewerkt n.l. Galaten, Efeze en Filippenzen.

De lezers zullen wel merken, dat Prof. Greijdanus op een beetje andere manier vertaalt dan de anderen, wier commentaren wij bespraken.

Prof. Greijdanus vertaalt zeer grammaticaal, maar daardoor krijgt de tekst iets stroefs. Wij respecteren deze opvatting ten volle. Zij kan ook voor een bewerking in deze serie geen kwaad. Maar een verbeterde vertaling zal toch ietwat meer vloeiend en vlot moeten zijn. Een Hollandsche taalkenner zal voor menige konstruktie een sprekender uitdrukking moeten vinden.

Dat wij daarmee niet bedoelen ook maar iets op de waarde van Prof. Greijdanus’ werk af te dingen, zal men begrijpen. De verklaring zelf is heel duidelijk. Iedere regel verraadt den man van wetenschap. Dit drietal populaire commentaren zal voor een verbeterde bijbelvertaling geen geringer diensten bewijzen dan de overige.

Wij maakten echter deze opmerking, opdat men zich niet door het ietwat stroef zou laten afschrikken en vragen: is het dan niet verkieslijker de Stv. te behouden, die nog wel zoo gemakkelijk leest?

Aan den anderen kant mogen wij er ook op wijzen, dat Prof. Greijdanus zich zoo nauw mogelijk bij de Stv. heeft aangesloten en die onveranderd heeft gelaten, waar wijziging niet strikt noodzakelijk was.

Het zou ons te ver voeren, indien wij moesten nitleggen, waarom de vertaling van Prof. Greijdanus op Gal. 1:6 en 7: „Ik verbaas mij, dat gij u zoo vlug van Christus, Die u in genade geroepen heeft, laat overhalen tot een verschillend evangelie, dat niet een ander is; behalve, dat er sommigen zijn, die u in de war brengen, en het Evangelie van Christus willen verdraaien”, de voorkeur verdient boven de Stv.: „Ik verwonder mij, dat gij zoo haast [afwijkende] van dengene, die u in de genade van Christus geroepen heeft, overgebracht wordt tot een ander evangelie, daar er geen ander is; maar er zijn sommigen, die u ontroeren en het Evangelie van Christus willen verkeeren”.

Men leze daarop de verklaring zelf na.

Alleen dit.

Men ziet, dat de inlassing der Stv. „afwijkende” hier niet alleen zonder schade is wegge laten, maar dat zij een verduistering aanbracht, welke nu is weggelaten.

Gehruikt de Stv. tweemaal achter elkaar het woord „ander”, zeer terecht kiest Prof. Greijdanus twee onderscheiden woorden, want zó staat het ook in het Grieksch. De Galaten mogen niet denken, dat het evangelie, dat de Judaïsten hun gebracht hebben, wel wat anders is ingekleed, meer passend bij den oorsprong van het Christendom uit het Jodendom, maar in den grond van de zaak toch werkelijk evangelie van Christus. Neen, onderricht de apostel, het is niet maar een ander evangelie, maar het is een andersoortig evangelie, een evangelie, dat niet het ware evangelie zich niet verdraagt. Dit andersoortige nu wordt door Prof. Greijdanus weergegeven met „verschillend”.

Zoo komen de fijne nuances van den tekst beter uit. Ook treft „in de war brengen” beter de bedoeling dan „ontroeren”, vooral in den zin, waarin wij het tegenwoordig verstaan.

Barth Gal. 2:6 in de Stv. geen kleine moeilijkheid: „En van degenen, die geacht waren wat te zijn, hoedanigen zij eertijds waren verschillend mij niet: God neemt den persoon des menschen niet aan; want die geacht waren hebben mij niets toegebracht”, in de vertaling van Prof. Greijdanus wordt die moeilijkheid ondervangen: „Van degenen, die in zeker hoog aanzien zijn — hoedanig zij vroeger waren, maakt voor mij geen verschil: God ziet den persoon des menschen niet aan — mij nu hebben, die in aanzien zijn, niets op het hart gebonden”.

Ook Gal. 2:14 viel in de vertaling van Prof. Greijdanus eenvoudiger uit. „Maar toen ik zag, dat zij niet recht wandelden ten aanzien van de waarheid des Evangelies zeide ik tot Cephas in aller tegenwoordigheid: indien gij een Jood zijde, als heiden leeft en niet als Jood, hoe noodzaakt gij dan de heidenen als Joden te leven?” De Stv. daarentegen vertaalt een weinig omslachtig: „Maar als ik zag, dat zij niet recht wandelden naar de waarheid van het Evangelie, zeide ik tot Petrus in aller tegenwoordigheid: indien gij, die een Jood zijt, naar heidenschewijze leeft en niet naar Joodsche wijze, waarom noodzaakt gij de heidenen naar de Joodsche wijze te leven?”

Vergelijking wijst uit, dat Prof. Greijdanus „Cephas” leest in plaats van „Petrus”. Dit is vrucht van rijper tekstonderzoek.

„Als Jood”, „als heiden” drukt precies hetzelfde uit als „naar Joodsche wijze”, „naar heidenschewijze”, maar is korter en krachtiger.

„Ten aanzien van”, dit kan er uit een oogpunt van vlotheid nog mee door. Maar de stroefheid, waarover we daareven spraken, is niet het minst toe te schrijven aan de vaak abstrakte vertaling van voorzetsels.

Vooraf in Ef. 1 is dat sterk.

In Gal. 2:20 vindt men weer een voorbeeld, dat een inlassing den tekst iets van zijn kracht kan doen verliezen. De Stv. doet Paulus schrijven: „Ik leef, [doch] niet meer ik, maar Christus leeft in mij”. Dat woordje „doch” moet weg. Paulus zegt het veel krasser: „en niet meer ik leef, doch Christus leeft in mij”.

Om nog even op een eigenaardigheid van Prof. Greijdanus’ vertaling te wijzen: hij houdt veel van samengestelde woorden.

Nu zijn ook wij daarvan niet afkeerig en deelen het puristisch standpunt van sommigen niet.

Toch gaat wellicht Prof. Greijdanus hierin een beetje ver.

Zoo vertaalt hij in Gal. 3:2: „hebt gij den Geest ontvangen uit wetswerken of uit geloofsgelooft”. En verderop in hetzelfde hoofdstuk spreekt hij van „beloftekinderen”.

Zouden wij den vertaler in overweging mogen geven zulke samenstellingen te vermijden? Ze zijn o.i. te on-Nederlandsch.

Maar nog eens: dit vermindert onze waardeering van zijn werk niet.

En om nu eens een paar heele stukken af te drukken: allereerst Gal. 3:15-20.

15. Broeders! Ik spreek naar den mensch: zelfs eens menschen verbond, dat bevestigd is, doet niemand teniet, of niemand doet daartoe.

16. Nu, zoo zijn de beloften teniet gedaan tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: En uwen zaden, hetwelk is Christus.

17. En dit zeg ik: het verbond, dat tevoren van God bevestigd is op Christus, wordt door de Wet, die na vierhonderd en dertig jaren gekomen is, niet krachteloos gemaakt, om de beloften teniet te doen.

18. Want indien de erfenis uit de Wet is, zoo is zij niet meer uit de belofte; maar God heeft ze Abraham door de belofte genadiglijk gegeven.

19. Waartoe is dan de Wet? Zij is om der overtredingen wil is zij er ingesteld, totdat het zaad gekomen zoude zijn, aan hetwelk de belofte gedaan was, terwijl zij door engelen besteld was in de hand des Middelaars.

20. En de Middelaar is niet middelbaar van éénen, maar God is één.

15. Broeders, ik spreek in menschenlijken vorm, zelfs eens menschen van kracht ge worden verbond, of: testament, doet niemand te niet, of vult het aan met toevoegsels.

16. Nu werden de beloften gesproken tot Abraham en zijn zaad. Hij zegt niet: en den zaden, als op velen, maar op éénen: en uwen zaden, hetwelk is Christus.

17. Dit nu zeg ik hierna: de vierhonderd en dertig jaren later gekomen wet maakt het tevoren door God van kracht gemaakte verbond, of: testament, niet krachteloos, om de belofte te niet te doen.

18. Want indien de erfenis uit de wet is, is zij niet meer uit de belofte; aan Abraham echter heeft God haar genadig gegeven door belofte.

19. Wat is dan de strekking van de wet? Om der overtredingen wil is zij er ingesteld, totdat het zaad gekomen zoude zijn, aan hetwelk de belofte gedaan was, terwijl zij door engelen besteld was in de hand van een middelaar.

20. De middelaar is echter niet van één, doch God is één.

Men ga zelf de verschillen na, die vaak klein lijken, maar inderdaad van gewicht zijn.

Die in vers 15 vallen het meest op. „Ik spreek naar den mensch” kan licht worden misverstaan. Door te verlaten „ik spreek in menschenlijken vorm”, wordt alle misverstand afgesneden. Naar de betekenis van: een „verbond”, dat bevestigd is” moet men zoeken. Verheldering vindt men echter in de vertaling: „een verbond (of testament) dat van kracht geworden is”.

En nu de bekende perikoop: Gal. 4:20-25.

20. Doch Ik nu tegenwoordig en mijn steen derren: want ik over u.

21. Zegt mij, de Wet wilt u de Wet niet?

22. Want er is Abraham te zien uit de dopen uit de vrucht.

23. Maar ge hebt maagd uw vleesch geborend, die deze, die was, door de wet.

24. Hetwelk andere bedrukt want deze zijn landen; het eberg Sina, tot spreke, hetwelk.

25. Want de Sina, een en komt over u, dat nu, dat is niet.

26. Maar Jero is, dat is ons aller mo.

Hierbij sle de Stv. ze andere be.

Dit zijn z De Stv. is [namelijk] A.

komt ove dienstbaar: nus geeft op beteekent.

staat op ó want het is.

Eit vers 21 wegvallen en schriften.

Bij Gal. 6 zoo schrijver van hem? D ten brief.

Nu willen wi verdedigd ka „Ziet met he heb met mijn.

Doch gent.

Hans iet in Ef. 1:8 vangen door beter past.

Bij Ef. 1 strakte verla bedeeing van hooggeschalt tot de bedee twigeld is c wordt daard iets anders.

Overigens vertaling van dingen o n d Christus, die zijn.” Zoo l.

wederom al beide dat in Ook dogma tekenis.

Men verst Wij laten maken, hoe.

Van dogr hebben.

De dogma den bevruch.

Maar wat komt dan v rekenschap matiek van.

En dat is Evenwel l lang stil sta.

Daarom z vertaling va met onze S.

18k, opdat z welke zij de b lung, en welke der heerlijkhe lens in de ho.

19. En we mende grootbe zij aan ons, naar de werke.

Zijer macht.

21. Die Hg in Christus, al de dooden hee best hem g rechterhand in.

21. Verre be lid, en Macht beerschap, e die genaamd leen in dese.

22. En hee Zien voeten en heeft hem ingevan tot ee alle dingen.